

Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від « 13 » листопада 2017 р. № 1465

***Стандарт професійної
(професійно-технічної) освіти***

СП(ПТ)О 7133.F.43.31-2017
(позначення стандарту)

Професія: Штукатур
Код: 7133
Професійні кваліфікації:
штукатур 3-го розряду,
штукатур 4-го розряду,
штукатур 5-го розряду,
штукатур 6-го розряду,
штукатур 7-го розряду

Видання офіційне
Київ – 2017

Інформація про робочу групу

Розробники

Скиба В.М. – заступник директора з методичної роботи Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області.

Рибак Н.Б. – заступник директора Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Львівській області.

Багмут О.М. – завідувач сектору наукового та навчально-методичного забезпечення модернізації змісту професійної освіти ІМЗО МОН України.

Ганницька О.О. – старший майстер ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

Пилипенко Є.І. – майстер виробничого навчання ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

Темченко В.А. – викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

Запрягайло О.П. – викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

Телеус В.В. – викладач ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище».

Хлян Н. А. – методист ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Кархут М.І. – старший майстер ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Тхір О.Б. – викладач ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Тхір В.Г. – викладач ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Качмар М.І. – майстер виробничого навчання ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Балушко О.В. – викладач ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Блюс І.В. – майстер виробничого навчання ДНЗ «Новояворівське вище професійне училище».

Гузюк В.Б. – методист вищої категорії Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Львівській області.

Технічний редактор

Скиба В.М. – заступник директора з методичної роботи Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Сумській області.

Керівники робочої групи

Кучинський М.С. – директор департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Мірошніченко К.Б. – заступник директора – начальник відділу змісту та організації навчального процесу департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Науковий консультант

Пятничук Т.В. – начальник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти ІМЗО МОН України, канд. пед. наук.

Рецензенти

Петрусенко Я.О. – головний інженер ТОВ «Сумбудмонтаж -1».

Марченко А.М. – головний інженер ТОВ «Опорядбуд-2».

Балюк О.В. – головний інженер ТОВ «Федорченко».

Мельник Р.М. – директор ПП «Архітектурна майстерня «Ренесанс».

Жураківський О.О. – ТзОВ «Снежка-Україна», група компаній «Sniezka».

Загальні положення

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (далі – СП(ПТ)О) з професії 7133 Штукатур розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 1077 «Про затвердження Плану заходів із впровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016-2020 роки», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275-р «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року», вимог кваліфікаційної характеристики професії Штукатур, Довідника професій працівників (випуск № 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи. Будівництво метрополітенів, тунелів та підземних споруд спеціального призначення», розділ 2 «Робітники. Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» (додаток 1); вимог, передбачених п.7 «Загальних положень» випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності», Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого Наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336; потреб роботодавців будівельної галузі; сучасних технологій та новітніх матеріалів у будівництві та інших нормативно-правових документів і є обов'язковим для виконання всіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти містить:

- титульну сторінку;
- інформацію про робочу групу з розроблення СП(ПТ)О;
- загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О;
- загальнопрофесійний навчальний блок;
- перелік навчальних модулів та професійних компетентностей;
- перелік ключових компетентностей;
- умовні позначення, що використовуються у СП(ПТ)О;
- сферу професійної діяльності випускника;
- специфічні вимоги до робітника з даної професії;
- вимоги до кожної професійної кваліфікації.

Загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О

Підготовка кваліфікованих робітників за професією Штукатур включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації. Підготовка за кожною професійною кваліфікацією ґрунтується на компетентнісному підході та структурується за модульним принципом. Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики (далі – КХ) та/або, за наявності,

професійного стандарту (далі – ПС), потреб розвитку галузі, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається закладом професійної (професійно-технічної) освіти.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові та професійні. Компетентність/компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, уміння, морально-етичні цінності та інші особистісні якості.

Загальнопрофесійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для професії. Якщо навчання здійснюється безперервно на декілька професійних кваліфікацій, то загальнопрофесійні компетентності набуваються один раз – перед оволодінням навчальним матеріалом початкової професійної кваліфікації.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію (набуваються впродовж всього терміну навчання поза робочим навчальним планом).

Професійні компетентності – знання та уміння особи, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до професійної кваліфікації, яку набуває учень (слухач), що визначається робочим навчальним планом.

При організації підвищення професійної кваліфікації, перепідготовки або професійної підготовки на виробництві строк професійного навчання визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Навчальний час учня, (слухача) визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час учня, (слухача) в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації відповідно до законодавства.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчальних полігонах, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Вимоги до кожної професійної кваліфікації включають:
кваліфікаційну характеристику;
вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації осіб;
типову навчальну програму;
типовий навчальний план;
перелік основних засобів навчання.

Типова програма підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації визначає перелік навчальних модулів, перелік та зміст професійних компетентностей.

Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації включає розподіл навчального навантаження між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою; консультації; кваліфікаційну атестацію. У типовому навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними модулями.

Робочі навчальні плани та програми для підготовки кваліфікованих робітників розробляються закладами професійної (професійно-технічної) освіти за погодженням з роботодавцями та органами управління освітою на основі типових навчальних планів та типових навчальних програм.

Робочі навчальні плани підготовки кваліфікованих робітників визначають графік навчального процесу, навчальні предмети, їх погодинний розподіл та співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою.

Робочі навчальні програми для підготовки кваліфікованих робітників визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочих навчальних планів.

Перелік основних засобів навчання за кожною професійною кваліфікацією розроблено відповідно до потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

За результатами здобуття кожної професійної кваліфікації проводиться державна або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей й визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинної нормативно-правової бази.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти, органи управління освітою, засновники організовують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок учнів (слухачів) та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими в галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинного законодавства Про охорону праці. При складанні робочих навчальних планів та програм необхідно врахувати, що для початкового навчання (професійної підготовки) на теоретичну частину предмета «охорона праці», що входить до загальнопрофесійного блоку, потрібно виділити не менше 30 годин навчального часу, а при підвищенні професійної кваліфікації та перепідготовці – не менше 15 годин навчального часу (п.2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (із змінами).

Вивчення специфічних професійних питань з охорони праці необхідно здійснювати в курсах спеціальних та загальнотехнічних дисциплін – з метою поєднання технологічної підготовки з підготовкою з охорони праці, а робочі навчальні програми цих навчальних предметів повинні включати відповідні питання безпеки праці.

До самостійного виконання робіт учні, (слухачі) допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються закладом професійної (професійно-технічної) освіти разом з роботодавцями і ґрунтуються на компетентнісному підході відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів і погоджуються з регіональними органами освіти.

Особі, яка опанувала освітню програму й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію за однією професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Особі, яка опанувала освітню програму й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію за двома й більше професійними кваліфікаціями, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається диплом державного зразка.

Особі, яка достроково припинила навчання в закладі професійної (професійно-технічної) освіти, присвоюється відповідна професійна кваліфікація за результатами попередньої кваліфікаційної атестації та видається

свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Умовні позначення, що використовуються в цьому СП(ПТ)О

ЗПК – загальнопрофесійна компетентність;

КК – ключова компетентність;

ПК – професійна компетентність;

ШТ-3 (2-3) – штукатур 3 (2-3)-го розряду;

ШТ-4 – штукатур 4-го розряду;

ШТ-5 – штукатур 5-го розряду;

ШТ-6 – штукатур 6-го розряду;

ШТ-7 – штукатур 7-го розряду.

Сфера професійної діяльності

КВЕД ДК 009:2010: Будівництво: спеціалізовані будівельні роботи; роботи із завершення будівництва.

Специфічні вимоги. Вік: прийняття на роботу здійснюється відповідно до законодавства. Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії за статевою приналежністю, затверджених МОЗ України № 256 від 29.12.1993).

Медичні обмеження.

**Загальнопрофесійний блок
та зміст загальнопрофесійних компетентностей**

Позначення	Загальнопрофесійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей
ЗПК-1	Оволодіння основами трудового законодавства	Знати: основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; соціальні гарантії та соціальний захист, чинні на підприємстві
ЗПК-2	Оволодіння основами ринкової економіки, екології та енергозбереження	Знати: сутність поняття «підприємство», основи підприємницької діяльності; організаційно-економічні форми підприємства; основні принципи нарахування заробітної плати; основи енергозбереження в професійній діяльності; основи захисту навколишнього середовища в професійній діяльності. Уміти: розраховувати заробітну плату за простими формами оплати праці; проводити моніторинг цін матеріалів; раціонально використовувати електроенергію; використовувати енергозберігаючі технології; дотримуватися основ захисту навколишнього середовища в професійній діяльності
ЗПК-3	Оволодіння основними відомостями про будівництво	Знати: основні відомості про частини й конструкції будівель; технічну документацію в будівництві, державні будівельні норми; організацію будівельного майданчика. Уміти: організовувати робоче місце; використовувати засоби безпеки праці та індивідуального захисту; підбирати та використовувати ручні, механізовані, електричні інструменти
ЗПК-4	Оволодіння основами будівельного креслення	Знати: лінії креслення, написи на кресленнях; прикладні геометричні побудови; креслення у прямокутних проекціях; креслення в аксонометричних проекціях; розрізи будинків; плани будинків;

		зміст робочих креслень, основні вимоги до робочих креслень, склад робочого креслення, порядок виконання робочого креслення деталі за його ескізом. Уміти: читати креслення та плани фасадів, приміщень; виконувати малюнки та ескізи, перспективи інтер'єрів; визначати обсяги робіт за кресленнями
ЗПК-5	Оволодіння основами матеріалознавства	Знати: загальні відомості про основні властивості будівельних матеріалів і виробів, матеріалів для опоряджувальних робіт; вимоги державних та міжнародних стандартів, технічних умов до характеристик будівельних матеріалів
ЗПК-6	Оволодіння основами електротехніки	Знати: основні закони електричного струму; електровимірювальні прилади та правила виконання електричних вимірювань; електрообладнання будівельного майданчика; принцип дії та будову трансформаторів. коефіцієнт трансформації, режими роботи трансформатора; електропривод змішувачів для перемішування напівсухих та пластичних сумішей, особливості електроприводу штукатурних станцій та агрегатів; електрифіковані засоби малої механізації та переносні ліхтарі; системи автоматичного керування; виробництво, розподіл та споживання електричної енергії; основні відомості про електробезпеку; засоби електрозахисту на будівництві. Уміти: виконувати електричні вимірювання; користуватися електрообладнанням та системами автоматичного керування
ЗПК-7	Дотримання та виконання вимог охорони праці та пожежної безпеки, виробничої санітарії та гігієни праці у професійній діяльності	Знати: основні законодавчі акти та нормативні документи з охорони праці й міри відповідальності за їх порушення; права працівників з охорони праці на підприємстві; положення колективного договору щодо охорони праці; правила галузевої безпеки; загальні правила безпечної експлуатації устаткування, обладнання; основи електробезпеки; посадові інструкції персоналу; основи пожежної безпеки; шкідливі виробничі фактори, їх вплив на здоров'я, граничні показники, засоби захисту від них; основи гігієни праці та виробничої санітарії; обов'язковий обсяг належного санітарно-побутового забезпечення працюючих; правила проходження медичних оглядів. Уміти: надавати першу медичну допомогу; визначати необхідні засоби індивідуального та колективного захисту, їх справність, правильно їх застосовувати; застосовувати первинні засоби пожежогасіння
ЗПК-8	Оволодіння основами роботи на персональному комп'ютері	Знати: основи роботи на персональному комп'ютері. Уміти: працювати на персональному комп'ютері в обсязі, достатньому для виконання професійних обов'язків

Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей (ШТ – Штукатур 3(2-3), 4, 5, 6, 7-го розрядів)

Навчальний модуль	Професійна компетентність	Найменування навчального модуля та компетентності
ШТ-3(2-3).1	Виконання робіт перед оштукатурюванням поверхонь	
	ШТ-3(2-3).1.1	Підготовка поверхонь під оштукатурювання
	ШТ-3(2-3).1.2	Приготування розчинових сумішей

	ШТ-3(2-3).1.3	Опорядження поверхонь штукатуркою
ШТ– 3(2-3).2	Виконання простого оштукатурювання поверхонь	
	ШТ -3(2-3).2.1	Виконання простого оштукатурювання
	ШТ -3(2-3).2.2	Оштукатурювання віконних та дверних прорізів
ШТ– 3(2-3).3	Виконання опорядження стін сухою штукатуркою	
	ШТ -3(2-3).3.1	Підготовка листів сухої штукатурки (ГКЛ) до опорядження
	ШТ-3(2-3).3.2	Кріплення листів сухої штукатурки (ГКЛ)
	ШТ-3(2-3).3.3	Обробка швів між обшивальними листами
ШТ– 3(2-3).4	Усунення (виправлення) дефектів штукатурки	
	ШТ -3(2-3).4.1	Виконання ремонтних робіт штукатурки та ремонт поверхні обшивальних листів
	ШТ -3(2-3).4.2	Збирання та відливання плит блоків вентиляційних коробів
ШТ – 4.1	Виконання поліпшеного оштукатурювання поверхонь	
	ШТ – 4.1.1	Провішування поверхонь, влаштування марок і маяків
	ШТ – 4.1.2	Поліпшене оштукатурювання прямолінійних поверхонь
	ШТ – 4.1.3	Поліпшене оштукатурювання віконних та дверних прорізів
ШТ – 4.2	Оштукатурювання поверхонь механізованим способом	
	ШТ – 4.2.1	Нанесення розчину на поверхню механізованим способом
	ШТ – 4.2.2	Затирання поверхонь механізованим способом
	ШТ – 4.2.3	Виконання цементно-піщаних стяжок механізованим способом
ШТ – 4.3	Оштукатурювання стін штукатурками спеціального призначення та виконання ремонту поліпшеної штукатурки	
	ШТ – 4.3.1	Приготування декоративних розчинів та розчинів для штукатурки спеціального призначення
	ШТ – 4.3.2	Оштукатурювання прямолінійних стін декоративними та спеціальними штукатурками
	ШТ – 4.3.3	Виконання ремонту поліпшеної штукатурки
ШТ – 5.1	Виконання складних робіт під час оштукатурювання поверхонь	
	ШТ – 5.1.1	Високоякісне оштукатурювання прямолінійних поверхонь
	ШТ – 5.1.2	Оштукатурювання стовпів, колон, пілястр
	ШТ – 5.1.3	Оштукатурювання поверхонь декоративними штукатурками
	ШТ – 5.1.4	Оштукатурювання поверхонь спеціальними штукатурками, спеціальними сухими традиційними декоративними штукатурками, розчинами на основі сухих штукатурних сумішей
	ШТ – 5.1.5	Оштукатурювання фасадів
ШТ – 5.2	Виконання ремонту та реставрації опорядження поверхонь	
	ШТ – 5.2.1	Виконання ремонту та реставрації декоративної штукатурки
ШТ– 6.1	Виконання особливо складних штукатурних робіт	
	ШТ – 6.1.1	Виконання комплексних опоряджувальних робіт приміщень та на фасадах
ШТ – 6.2	Виконання оштукатурювання поверхонь та ремонтних робіт художньої штукатурки	
	ШТ – 6.2.1	Виконання художньої штукатурки
	ШТ – 6.2.2	Виконання ремонту особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення

ШТ – 7.1	Виконання особливо складних штукатурних робіт	
	ШТ – 7.1.1	Виконання всіх видів штукатурних робіт
	ШТ – 7.1.2	Виконання основних видів ліпних робіт
ШТ – 7.2	Виконання ремонту штукатурок спеціального призначення	
	ШТ – 7.2.1	Виконання ремонту особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення

Перелік ключових компетентностей

- Здатність працювати в команді.
- Здатність відповідально ставитись до професійної діяльності.
- Здатність самостійно приймати рішення.
- Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
- Здатність планувати трудову діяльність.
- Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок.
- Здатність визначати навчальні цілі та способи їх досягнення.
- Здатність оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.
- Знання професійної лексики та термінології.
- Дотримання професійної етики.
- Запобігання конфліктних ситуацій.

Професійна кваліфікація: штукатур 3-го розряду

1.Кваліфікаційна характеристика

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Виконує найпростіші роботи під час оштукатурювання поверхонь та ремонту штукатурки.

Повинен знати: види основних матеріалів, що застосовуються для виконання штукатурних робіт та виготовлення гіпсових плит для коробів вентиляції; найменування та призначення ручних інструментів та пристроїв; способи приготування розчинів, крім розчинів для штукатурки спеціального призначення та декоративних; способи підготовки поверхонь під штукатурку.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Одержання професії безпосередньо на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

Приклади робіт

1. Прибивання ізоляційних матеріалів та металевих сіток.
2. Приготування вручну сухих сумішей (гарцювання) за заданим складом.
3. Завантажування бункера-живильника матеріалами при пневматичному подаванні гіпсу або цементу.
4. Набивання цвяхів та обплітання їх дротом.
5. Насікання поверхонь вручну.
6. Пробивання гнізд вручну з установлюванням пробок.
7. Проціджування та перемішування розчинів.
8. Транспортування матеріалів у межах робочої зони.

3-й розряд

Завдання та обов'язки. Виконує прості роботи під час оштукатурювання поверхонь та ремонту штукатурки.

Повинен знати: Властивості основних матеріалів й готових сухих розчинних сумішей, що застосовуються для виконання штукатурних робіт; призначення та способи приготування розчинів із сухих сумішей; склад мастик для кріплення сухої штукатурки; способи улаштування вентиляційних коробів.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта без вимог до стажу роботи або одержання професії безпосередньо на виробництві, підвищення кваліфікації і стаж роботи штукатуром 2 розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Просте оштукатурювання поверхонь та ремонт простої штукатурки.
 2. Суцільне вирівнювання поверхонь.
 3. Насікання поверхонь механізованими інструментами.
 4. Натягування металевої сітки на готовий каркас.
 5. Обмазування розчином дрітної сітки.
 6. Підмазування місць прилягання лиштви та плінтусів до стін.
 7. Приготування розчинів з готових сухих сумішей.
 8. Приклеювання листів сухої штукатурки за раніше виставленими маяками.
 9. Прикріплення листів сухої штукатурки до дерев'яних поверхонь.
 10. Обконопачування коробок та місць прилягання великопанельних перегородок.
 11. Збирання, розбирання та очищення форм для відливання плит та блоків вентиляційних коробів.
 12. Відливання плит з укладанням арматури.
 13. Зачищення та підмазування плит і блоків вентиляційних коробів.
 14. Перетирання штукатурки.
2. **Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Штукатур 3 (2-3)-го розряду**

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 3-го розряду.

3. **Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників**

Професія: 7133 Штукатур

Кваліфікація: штукатур 3 (2-3)-го розряду

Загальний фонд навчального часу – **617 годин**

№ /п	Напрямок підготовки	Всього годин	ЗПБ	ШТ- 2-3.1	ШТ- 2-3.2	ШТ- 2-3.3	ШТ- 2-3.4
1	Загальнопрофесійна підготовка	36	36				
2	Професійно-теоретична підготовка	196	48	44	60	28	16

3	Професійно-практична підготовка	348	18	59	112	106	53
4	Кваліфікаційна пробна робота	14					
5	Консультації	30					
6	Державна кваліфікаційна атестація	7					7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	587	102	103	172	134	76

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4. **Типова програма з підготовки за професією Штукатур 3(2-3)-го розряду**
(Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
Модуль ШТ-3 (2-3).1. Виконання робіт перед оштукатурюванням поверхонь		
ШТ – 3(2-3).1.1	Підготовка поверхонь під оштукатурювання	Знати: поняття про штукатурні роботи, види інструментів, класифікацію; очищення поверхонь від забруднень за допомогою хімічних засобів та спеціальних сумішей; способи підготовки цегляних, бетонних та інших каменеподібних поверхонь під оштукатурювання вручну та із застосуванням механізованих інструментів; провішування поверхонь; гідроізоляційні та теплоізоляційні матеріали, властивості й застосування гідро- й теплоізоляційних матеріалів; антикорозійні склади, що не впливають на зчеплення розчинних сумішей з сіткою, розміри й типи штукатурних цегляних конструкцій, виготовляються промисловістю. Уміти: прибивати ізоляційні матеріали та металеві сітки; набивати цвяхи та обплітати їх дротом; насікати поверхні вручну; пробивати гнізда вручну з установлюванням пробок; насікати поверхні механізованими інструментами; натягувати металеві сітки на готовий каркас; використовувати сучасні матеріали для гідроізоляційних робіт.
ШТ – 3(2-3).1.2	Підготовка розчинових сумішей	Знати: види розчинових сумішей і їх класифікацію; приготування розчинових сумішей для набризку, ґрунту, накривки; кожного шару в залежності від виду розчинової суміші та приготування розчинових сумішей за заданим рецептом; транспортування сухих розчинових сумішей у межах робочої зони; приготування мастик для кріплення листів сухої штукатурки; приготування розчинів для безпіскової накривки поверхонь; організацію робочого місця при приготуванні розчинової суміші; правила безпеки праці, самоконтролю під час виконання робіт; накидання розчину на стіни; основні поняття й класифікацію мінеральних в'язучих матеріалів, властивості та їх призначення; класифікацію в'язучих матеріалів за хіміко-мінерологічним складом; класифікацію заповнювачів розчинових сумішей і бетонів; контроль якості розчинових сумішей; правила нанесення розмірів на кресленнях; масштаби.

		Уміти: дозувати матеріали; встановлювати послідовність приготування розчинових сумішей вручну; визначати рухомість розчинової суміші стандартним конусом; готувати вапняну суміш на гашеному й негашеному вапні; готувати цементну, вапняно-цементну, вапняно-гіпсову суміші; готувати вручну сухі суміші (гарцювання) за заданим складом; готувати розчинові суміші для набризку, ґрунту й накривки; готувати жирні, пісні, пластичні і жорсткі розчинові суміші; завантажувати бункер-живильник матеріалами при пневматичному подаванні гіпсу або цементу; проціджувати та перемішувати розчини; транспортувати матеріали межах робочої зони
ШТ–3(2-3).1.3	Опорядження поверхонь простою штукатуркою (нанесення простої штукатурки)	Знати: способи накидання розчинової суміші навкидь к сокола, з ящика на стіни на різних рівнях; накидання розчинової суміші навкидь кельмою на стелю; прийоми накидання розчинової суміші навкидь ковшем на стелю; організацію робочого місця при накиданні розчинової суміші; зразкові склади вапняних розчинових сумішей із застосування вапняного молока або тіста; зразкові склади вапняно-гіпсових, вапняно-глиняних, цементно-глиняних розчинових сумішей; контроль якості розчинових сумішей. Уміти: накидати розчинову суміш вручну на поверхні стін штукатурною лопаткою, ковшем, кельмою з сокола; намазувати розчинову суміш на сітчасту поверхню оштукатурювання напівтерком, намазування розчинову суміш на сітчасту поверхню кельмою з сокола
Модуль ШТ-3(2-3).2. Виконання простого оштукатурювання поверхонь		
ШТ – 3(2-3).2.1	Виконання простого оштукатурювання	Знати: способи намазування розчинової суміші на стіни, стелі; способи розрівнювання розчинової суміші на стінах і стелі півтерками, соколом, правилом; організацію робочого місця при намазуванні та розрівнюванні розчинової суміші; вимоги до намазування та розрівнюванні розчинової суміші; види поверхонь; безпеку праці при намазуванні та розрівнюванні розчинової суміші; види та способи нанесення накривки; призначення, види та затирання штукатурки; загладжування штукатурки гладилками, прийоми загладжування накривки на стінах і стелі; вимоги ДБН на затирання та загладжування накривки; безпеку праці при затиранні та загладжуванні штукатурки; марки штукатурних розчинових сумішей. Уміти: розрівнювати штукатурну розчинову суміш півтерками, правилом; затирати штукатурку; виконувати галтелі від руки; обробляти кути, натирати лузгові, усеночні кути пріфасонними півтерками

**5.
Перелік**

		Уміти: готувати розчини з готових сухих сумішей; приклеювати листи сухої штукатурки за раніше виставленими маяками; установлювати й вивіряння гіпсокартонні листи; приклеювати листи сухої штукатурки (ГКЛ) на клеючій суміші; кріпити листи сухої штукатурки (ГКЛ) до дерев'яних поверхонь; влаштовувати сучасні гіпсокартонні системи
ШТ – 3(2-3).3.3	Обробка швів між обшивальними листами	Знати: матеріали для обробки швів у гіпсокартонних конструкціях; шпаклівки різних виробників; вимоги ДБН до якості приготування розчинових сумішей, сумішей. Уміти: обробляти шви сумішами, самоклеючою обконопачувати коробки та місця прилягання великих плит до перегородок; підмазувати місця прилягання листів та плінтусів до стін
Модуль ШТ –3 (2-3).4. Усунення (виправлення) дефектів штукатурки		
ШТ – 3(2-3).4.1	Виконання ремонтних робіт штукатурки та ремонт поверхні обшивальних листів	Знати: зовнішні ознаки дефектів, способи виявлення оштукатурених поверхонь та їх усунення; способи перетирання штукатурки; способи ремонту пошкоджених ГКЛ. Уміти: знімати ділянки старої штукатурки; розшивати щілини і їх обробляти, зачищати набіли, пошкодження на галтелях, укосах, кутах; зачищати та підмазувати плити і блоки вентиляційних коробів; перетирати штукатурки; ремонтувати пошкоджені ГКЛ
ШТ – 3(2-3).4.2	Збирання та відливання плит блоків вентиляційних коробів	Знати: види вентиляційних шахт; способи їх опорядження; кріплення вентиляційних коробів; види матеріалів для виготовлення вентиляційних коробів; державні стандарти, які розповсюджуються на всі види документації; призначення та класифікацію підйомно-транспортних машин, що використовуються. Уміти: відливати плити з укладанням арматури; приклеювати вентиляційні коробки; збирати, розбирати та зачищати фуги між плит та блоків вентиляційних коробів

основних засобів навчання

Кваліфікація: штукатур 3(2-3)-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на 15 осіб		Прим
		Для інд.	Для групи	
	Робоче місце штукатур	15		
1.	Інструмент			
2.	Електровідбійний молоток		1	
3.	Перфоратор		1	
4.	Міксер з насадкою		2	
5.	Бучарда штукатурна		3	
6.	Зубило-скарпель		3	
7.	Інструмент для прорізування рустів на поверхнях (комплект)		5	

8.	Махова щітка		8	
9.	Щітка-макловиця		3	
10.	Ківш для опоряджувальних робіт	15		
11.	Лопатка штукатурна	15		
12.	Молоток штукатурний	15		
13.	Молоток для насікання поверхонь	15		
14.	Ніж для опоряджувальних робіт		5	
15.	Окамелок (щітка трав'яна)		5	
16.	Напівтерок великий		8	
17.	Напівтерок середній		8	
18.	Напівтерок малий		8	
19.	Рейка 2200-НМ		8	
20.	Пряме правило		5	
21.	Сокіл дюралевий	15		
22.	Терка дерев'яна	15		
23.	Терка пінопластова	15		
24.	Терка поропластова		5	
25.	Терка повстяна		5	
26.	Щітка металева		5	
27.	Щітка цвяхова		5	
28.	Ніж для різання картону		3	
29.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		2	
30.	Рубанок для косих кромek		2	
31.	Шліфувальний рашпіль		2	
32.	Металевий валик з шипами		2	
33.	Зубчастий калібрувальний шпатель для нанесення клею на гіпсокартонні листи		3	
	Інструмент розміточний			
34.	Металева лінійка для набивання рустів		3	
35.	Ватерпас Т-подібний		3	
36.	Лінійка металева для замірювання провисів		3	
37.	Лінійка для оздоблення кутів гуртів		3	
38.	Метр складний металевий		2	
39.	Вимірювана рулетка у закритому корпусі		2	
40.	Розмічальний шнур-висок		5	
41.	Висок сталевий будівельний		5	
42.	Правило контрольне 2 м		8	
43.	Рейка контрольна з виском		3	
44.	Кутник дерев'яний		3	
45.	Кутник металевий		3	
46.	Рівень будівельний		3	
47.	Шнур розміточний в корпусі		3	
48.	Гнучкий водяний рівень		2	
	Пристрої			
49.	Затискач для кріплення маяків		8	
50.	Конус стандартний		1	
51.	Малки (різні)		5	

52.	Марка інвентарна металева		2 5	
	Інвентар			
53.	Бак для підігріву води		2	
54.	Ящики для вапна, піску, глини, цементу		6	
55.	Драбина стрем'янка з верхньою площадкою		4	
56.	Візок для транспортування гіпсокартонних листів		3	
57.	Посудина для зберігання води		2	
58.	Бляшане оцинковане відро	15		
59.	Посудина для подавання води до штукатурно-затиральних машин	2		
60.	Окуляри	15		
61.	Респіратор	15		
62.	Стелаж для пристроїв		1	
63.	Стіл-вишка двохсекційний		2	
64.	Універсальний пересувний інвентарний столик		2	
65.	Різнорівневний пересувний столик		2	
66.	Штукатурний малий ящик		5	

Професійна кваліфікація: штукатур 4-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Виконує роботи середньої складності під час обштукатурювання поверхонь та ремонту штукатурки.

Повинен знати: склад та способи приготування декоративних розчинів, розчинів для штукатурки спеціального призначення та бетонів для торкретування; види та властивості сповільнювачів та прискорювачів тужавлення; властивості розчинів з хімічними домішками (хлористі розчини, розчини з додаванням поташу, хлористого кальцію) та правила користування ними; способи виконання поліпшеної штукатурки; способи промаячування поверхонь; будову розчинонасосів, цементгармати та форсунок до них; будову затиральних машин; вимоги до якості штукатурних робіт; способи механізованого нанесення розчинів й торкретування поверхонь.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи штукатуром 3 розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Промаячування поверхонь.
2. Нанесення штукатурного розчину на поверхню за допомогою розчинонасоса.
3. Поліпшене оштукатурювання вручну прямолінійних поверхонь стін, стель, гладких стовбурів, пілястрів, ніш з укосами, балок постійного перерізу та ремонт поліпшеної штукатурки.
4. Оштукатурювання укосів, присхідців та відливів.
5. Витягування падуг з оброблянням кутів.

6. Улаштування безпіщаної накривки під високоякісне фарбування.
7. Розчищення швів між плитами збірного залізобетонного перекриття стіновими панелями.
8. Опорядження лузг та усенків.
9. Механізоване нанесення розчину на обштукатурені поверхні.
10. Торкретування поверхонь.
11. Опорядження укосів збірними елементами.
12. Оштукатурювання камер коробів та каналів по сталевій сітці.
13. Залізнення поверхні штукатурки.
14. Відливання плит та установлювання вентиляційних коробів складних обрисів.
15. Установлювання та закріплення рамок для клапанів та жалюзі.
16. Установлювання приборів житлової вентиляції з перевіркою їх дії та укріплення підвісок і кронштейнів.
17. Приготування декоративних розчинів та розчинів для штукатурок спеціального призначення (гідроізоляційних, газоізоляційних, звуковбирних, термостійких, рентгенонепроникних тощо) за готовим рецептом.
18. Механізоване затирання опоряджувального шару.

2. *Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Штукатур 4-го розряду*

2.1. При продовженні навчання

Повна або базова загальна середня освіта

2.2. При підвищенні професійної кваліфікації

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 3-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 4-го розряду.

3. *Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників*

Професія: 7133 Штукатур

Кваліфікація: штукатур 4-го розряду

Загальний фонд навчального часу – **372 години**

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин				
		Всього годин	ЗПК	ШТ-4.1	ШТ-4.2	ШТ-4.3
1	Загальнопрофесійна підготовка					
2	Професійно-теоретична підготовка	86		38	16	32
3	Професійно-практична підготовка	259		100	53	106
4	Кваліфікаційна пробна робота	7				

5	Консультації	20				
6	Державна кваліфікаційна атестація	7				7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	352		138	69	145

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

3. При підвищенні кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 102 години).

4. Типова програма з підготовки за професією Штукатур 4-го розряду (Зміст професійних профільних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ШТ – 4.1. Виконання поліпшеного оштукатурювання поверхонь стін		
ШТ – 4.1.1	Провішування поверхонь, влаштування марок і маяків	Знати: призначення провішування поверхонь; види й призначення маяків і марок; влаштування інвентарних, розчинових, металевих і дерев'яних основні види й послідовність операцій при провішуванні поверхонь; інструменти для провішування; правила й способи провішування колон; особливості влаштування бетонних і каменеподібних поверхонь; способи розрівнювання ґрунту правилом по розчинових, металевих і дерев'яних маяках; зняття інвентарних і дерев'яних маяків, вирубування гіпсових борозен; вимоги ДБН до точності й допустимості провішування поверхонь; організацію робочого місця і безпеку праці при провішуванні поверхонь, влаштуванні марок і маяків. Уміти: виконувати провішування поверхонь; встановлювати марки та маяки
ШТ – 4.1.2	Поліпшене оштукатурювання прямолінійних поверхонь	Знати: поняття про поліпшену штукатурку, її призначення, залежності від категорії приміщення; види шарів поліпшеної штукатурки; технологічний процес оштукатурювання поліпшеною штукатуркою; послідовність і способи оштукатурювання сітчастих поверхонь, способи швів між плитами збірного залізобетонного перекриття; способи оштукатурювання поверхонь, організацію робочого часу виконання поліпшеної штукатурки; властивості розчинів з хімічними домішками (хлористі розчини з додаванням поташу, хлористого кальцію) та користування ними; підготовку і дозування складових розчинових сумішей вручну. Уміти: виконувати поліпшене оштукатурювання прямолінійних поверхонь стін, стель, гладких стовбурів, підвісок, укосами, балок постійного перерізу та ремонт поліпшеної штукатурки

		витягувати падуги з оброблянням кутів; виконувати улаштування безпечної накривки під ви пофарбування; розчищати шви між плитами перекриття, панелями; виконувати опорядження лузг та усеноків, оштукат камер коробів та каналів по сталевій сітці, залізнення штукатурки; відливати плити та установлювати вентиляцій складних обрисів; установлювати прилади житлової вентиляції з перевіркою їх
ШТ – 4.1.3	Поліпшене оштукатурювання віконних та дверних прорізів	Знати: види підготовчих робіт при опорядженні віконних прорізів, способи заповнення проміжків між стіною й теплоізоляційним матеріалом; ущільнення монтажною піною; підготовку поверхонь, визначення кута розсіювання навішування правил, армування товстого намету на укосах; малки для розрівнювання розчинової суміші на укосах і заглу вибір способів нанесення, розрівнювання розчинової затирання накривного шару; створення фасок, опоряджен фасок; опорядження укосів збірними елементами; призначен залізнення цементної штукатурки, заглишин; організацію робочого місця при оштукатурюванні укосів, ви до опорядження віконних і дверних прорізів; способи контро при оштукатурюванні віконних і дверних прорізів. Уміти: облаштовувати укоси, присхідці, відливи, витягувати оброблянням кутів; виконувати залізнення горизонтал вертикальних поверхонь; контролювати якість при оштукат віконних і дверних прорізів
ШТ – 4.2. Оштукатурювання поверхонь механізованим способом		
ШТ– 4.2.1	Нанесення розчину на поверхню механізованим способом	Знати: роль механізації у підвищенні ефективності шт робіт; будову сучасного механізованого інструменту; вибір технологічних процесів і використання машин, ме пристосувань, що забезпечують високу якість штукатур підвищення продуктивності праці й зниження витрат бу матеріалів, види механізмів, що застосовують для штукатурних робіт; будову, принцип дії й технічні характеристики роз розчинаносів, форсунок, розчинотранспортних у розчинопоглиначів, штукатурних агрегатів, штукатурних повітряних компресорів, розчинопроводів, шлангів, роз затиральних машин; способи підготовки обладнання до роботи, запуск та екс обладнання під час виконання штукатурних робіт; ро захватки під час механізованого оштукатурювання поверх комплексної механізації штукатурних робіт; загальні відомості про штукатурні розчини для меха способу нанесення; види ручних машин, які застосовують для пробивання насікання поверхонь, свердління отворів при виконанні шт робіт; класифікацію розчинів для торкретування пове призначенням, основні компоненти будівельних розчин властивості, централізоване приготування будівельних розчи Уміти: підготовлювати обладнання до роботи, запу експлуатувати обладнання під час виконання штукатурн

		розподіляти на захватки під час механізованого оштукатування поверхонь; наносити штукатурний розчин на поверхню за допомогою розчинонасоса, торкретувати поверхні розчиновими сумішами
ШТ–4.2.2	Затирання поверхонь механізованим способом	Знати: види ручних машин, які застосовують для затирання і шліфування при виконанні штукатурних робіт; особливості їх будови та експлуатації. Уміти: застосовувати ручні машини для затирання та шліфування при виконанні штукатурних робіт; затирати опоряджувальні поверхні сучасними механізованими інструментами
ШТ–4.2.3	Виконання цементно-піщаних стяжок механізованим способом	Знати: способи підготовки обладнання для приготування розчину, запуск та експлуатація обладнання; розподіл на захватки під час механізованого виконання цементно-піщаних стяжок; правила безпеки праці, самоконтролю під час механізованого приготування і нанесення розчинів; вимоги безпеки праці при роботі з механізмами, організація виробничих процесів і праці; будівельні розчини та бетони (прості, складні), дозування компонентів бетонів при влаштуванні цементно-піщаних стяжок. Уміти: підготовляти обладнання для приготування розчину для нанесення цементно-піщаний шар стяжки механізованим способом; виконувати загладжування, затирання, шліфування та залізнення
Т – 4.3. Оштукатурювання стін штукатурками спеціального призначення та в ремонті поліпшеної штукатурки		
ШТ – 4.3.1	Приготування декоративних розчинів та розчинів для штукатурки спеціального призначення	Знати: характеристику кольорових цементів, пігментів, крихти з гірських порід, розміри зерен для декоративного оштукатурювання, допустимий вміст пилоподібної глини, для водопоглинання; способи отримання й застосування заповнювачів із мармурових вапняків. Уміти: готувати декоративні розчини; готувати розчини для гідроізоляційних, газоізоляційних, звукобірних, термостійких, рентгенопроникних штукатурок за готовим рецептом; доводити до робочого стану готові декоративні штукатурки (силіконові, акрилові)
ШТ – 4.3.2	Оштукатурювання прямолінійних стін декоративними та спеціальними штукатурками	Знати: застосування спеціальних розчинових сумішей при опоряджувальних роботах; спеціальні розчинові суміші: водонепроникні, гідроізоляційні, гідрофобні, теплоізоляційні, вогнезахисні, кислотоупорні, звукоізоляційні, рентгенозахисні, біоцидні; склад розчинових сумішей, способи приготування, вимоги до складу розчинових сумішей; приготування розчинових сумішей вручну; спеціальні домішки для прискорення твердіння, сповільнювачі тужавлення в'язучих для підвищення водонепроникності, покращення теплотехнічних властивостей розчинів; безпеку праці при приготуванні розчинової суміші. Уміти: готувати розчинові суміші вручну; виконувати оштукатурювання поверхонь кольоровими декоративними штукатурками, створювати набірні і комбіновані фактури;

5.			виконувати оштукатурювання поверхонь спеціальними розсумішами, розчинами на основі сухих штукатурних сумішей
	ШТ – 4.3.3	Виконання ремонту поліпшеної штукатурки	Знати: організацію робочого місця під час виконання та поліпшеної штукатурки, вимоги ДБН до якості пштукатурки, способи перевірки якості виконаної роботи, самоконтролю при виконанні робіт; зовнішні ознаки дефектів, способи виявлення дефектів оштуповерхонь та їх усунення; приготування розчинових сумішей вручну і правила роботи розчини звичайної штукатурки; особливості електроприводу штукатурних станцій та агрегатів. Уміти: готувати розчинові суміші вручну; виконувати ремонт стель, гладких стовбурів, пілястр, ніш з укосами, балок підперерізу, лузг, усенків

Перелік основних засобів навчання

Кваліфікація: штукатур 4-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на 15 осіб		
		Для індив. корист.	Для груп. корист.	
	Робоче місце штукатур	15		
	Обладнання й ручні машини			
1.	Штукатурна машина		1	
2.	Перетворювач частоти струму		1	
3.	Розчинозмішувач		1	
4.	Грохот ексцентриковий для просіювання піску		1	
5.	Компресор		1	
6.	Вапногасник		1	
	Інструмент			
7.	Електровідбійний молоток		1	
8.	Затиральна машина		1	
9.	Ручна електрична щиткова шліфувальна машина		1	
10.	Піскоструминний апарат		1	
11.	Перфоратор		1	
12.	Міксер із насадкою		2	
13.	Бучарда штукатурна		3	
14.	Зубило-скарпель		3	
15.	Інструмент для прорізування рустів на поверхнях (комплект)		5	
16.	Махова щітка		8	
17.	Щітка-макловиця		3	
18.	Ківш для опоряджувальних робіт	15		
19.	Лопатка штукатурна	15		
20.	Молоток штукатурний	15		
21.	Молоток для насікання поверхонь	15		
22.	Ніж для опоряджувальних робіт		5	
23.	Окамелок (щітка трав'яна)		5	
24.	Напівтерок великий		18	
25.	Напівтерок середній		8	
26.	Напівтерок малий		8	

27.	Напівтерок для формування галтелей		8	
28.	Правило зубчасте		8	
29.	Рейка 2200-НМ		8	
30.	Пряме правило		5	
31.	Усенкове правило		5	
32.	Лузгове правило		5	
33.	Рустовка сталева		5	
34.	Щітка цвяхова		5	
35.	Ножівка по дереву		2	
36.	Сокіл дюралевий	15		
37.	Скребачка для очищення маяків		3	
38.	Скребачка для підготовки поверхонь до оштукатурювання		2	
39.	Ручні ножиці		3	
40.	Торцеві гострозубці		3	
41.	Терка дерев'яна	15		
42.	Терка пінопластова	15		
43.	Терка поропластова		5	
44.	Терка повстяна		5	
45.	Щітка металева		5	
46.	Подряпки для створення борозен у пластичному шарі штукатурки		3	
47.	Ніж для різання картону		3	
48.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
49.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
50.	Рубанок для косих кромок		3	
51.	Шліфувальний рашпіль		3	
52.	Металевий валик з шипами		3	
53.	Зубчастий калібрувальний шпатель для нанесення клею на гіпсокартонні листи		3	
	Інструмент розміточний			
54.	Металева лінійка для набивання рустів		3	
55.	Ватерпас Т-подібний		3	
56.	Лінійка металева для замірювання провисів		3	
57.	Лінійка для оздоблення кутів гуртів		3	
58.	Метр складний металевий		2	
59.	Вимірювана рулетка у закритому корпусі		2	
60.	Розмічальний шнур-висок		5	
61.	Висок сталевий будівельний		5	
62.	Правило контрольне 2 м		8	
63.	Рейка контрольна з виском		3	
64.	Кутник дерев'яний		3	
65.	Кутник металевий		3	
66.	Ніж для різання картону		3	
67.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
68.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
69.	Рівень будівельний		3	
70.	Шнур розміточний в корпусі		3	

71	Гнучкий водяний рівень		2	
72	Дерев'яна лінійка для оброблення кута		3	
	Пристрої			
73	Затискач для кріплення маяків		8	
74	Конус стандартний		1	
75	Малки (різні)		5	
76	Марка інвентарна металева		25	
77	Маяк інвентарний металевий		2	
78	Рамка розсувна для опорядження укосів		5	
79	Рейки маячні інвентарні (комплект)		5	
80	Рейкоутримувачі металеві (різні)		15	
81	Правило лугове		3	
82	Правило усеночне		3	
83	Шаблон для прямолінійних гуртів		3	
84	Шаблон-маска для опорядження укосів		1	
85	Шаблон кутовий для опорядження укосів і усеноків		3	
86	Кутовий шаблон		3	
	Інвентар			
87	Бак для підігріву води		2	
88	Ящики для вапна, піску, глини, цементу		6	
89	Драбина стрем'янка з верхньою площадкою		4	
90	Окуляри	15		
91	Респіратор	15		
92	Стелаж для пристроїв		1	
93	Стіл-вишка двохсекційний		2	

Професійна кваліфікація: штукатур 5-го розряду

1. *Кваліфікаційна характеристика*

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Виконує складні роботи під час обштукатурювання поверхонь та ремонту штукатурки.

Повинен знати: способи виконання високоякісної штукатурки; технологію та способи декоративного обштукатурювання фасадів; прийоми розмічання та розплановування поверхонь фасаду й внутрішніх поверхонь; будову шаблонів для витягування тяг; способи виконання штукатурок спеціального призначення (гідроізоляційних, газоізоляційних, звуковбирних, термостійких, рентгенонепроникних тощо).

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи штукатуром 4 розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Ручне та механізоване нанесення розчину на криволінійні поверхні.
2. Опорядження поверхонь набризком.
3. Високоякісна штукатурка стін, стель, стовпів, пілястр і колон постійного перерізу гладких і з канелюрами.

4. Оштукатурювання плоских стель з кесонами будь-яких обрисів. Нанесення на поверхню декоративних розчинів та їх оброблення вручну й механізованими інструментами.
5. Витягування тяг постійного перерізу всіма видами розчинів на прямолінійних поверхнях з обробленням кутів.
6. Розмічання та прорізування рустів на обштукатурених поверхнях, у тому числі й на фасадах.
7. Опоряджання фасадів декоративною штукатуркою.
8. Ремонт декоративної штукатурки фасадів окремими місцями та високоякісної штукатурки внутрішніх поверхонь будинків.
9. Оштукатурювання поверхонь розчинами спеціального призначення (гідроізоляційними, газоізоляційними, звукобирними, рентгенопроникними тощо).

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Штукатур 5-го розряду

2.1. При продовженні професійної (професійно-технічної) освіти

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. При підвищенні професійної кваліфікації

Професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 4-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 5-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7133 Штукатур

Кваліфікація: штукатур 5-го розряду

Загальний фонд навчального часу – **327 годин**

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин			
		Всього годин	ЗПБ	ШТ – 5.1	ШТ – 5.2
1	Загальнопрофесійна підготовка				
2	Професійно-теоретична підготовка	54		38	16
3	Професійно-практична підготовка	246		200	46
4	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5	Консультації	20			
6	Державна кваліфікаційна атестація	7			7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4,5)	307		238	69

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на

професійно-практичну підготовку.

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

3. При підвищенні кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 102 години).

4. *Типова програма з підготовки за професією Штукатур 5 розряду (Зміст професійних профільних компетентностей)*

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
Модуль ШТ – 5.1. Виконання складних робіт під час оштукатурювання поверхонь		
ШТ – 5.1.1	Виконання високоякісного оштукатурювання прямолінійних поверхонь	Знати: послідовність виконання штукатурних робіт в призначенні, поняття про високоякісну штукатурку, її характеристики, область застосування, способи виконання високоякісної штукатурки; будову шаблонів для витягування тяг; види й послідовність виконання операцій при виконанні оштукатурюванні поверхонь по маяках; способи накидання розчинової суміші між маяками; маяків від розчинової суміші; способи розрівнювання ґрунту правилом по маяках; нанесення, розрівнювання й затирання накривного шару; призначення, склад, способи нанесення безпіщаної штукатурки; інструменти, що застосовують для її виконання; способи затирання поверхонь під фарбування без шпаклювання; вимоги ДБН на виконання високоякісної штукатурки; види, склад та способи приготування розчинових сумішей; опорядженні поверхонь синтетичними штукатурками, цементними штукатурками на основі трішні, полімерцементних паст. Уміти: опоряджувати поверхні набризком; оштукатурювати плоскі стелі з кесонами будь-яких форм; витягувати тяги постійного перерізу всіма видами робіт; виконувати прямолінійних поверхнях з обробленням кутів; розмічати та прорізувати русти на оштукатурених поверхнях.
ШТ – 5.1.2	Виконання високоякісного оштукатурювання стовпів, колон, пілястр	Знати: види простих прямолінійних гуртів і їх призначення; шаблони, виконані за кресленнями, деталі шаблонів і їх з'єднання; послідовність, призначення й способи виконання операцій при витягуванні гуртів усередині приміщень, навішування маяків, рейок; розподіл синтетичних штукатурок за типом зв'язуючої, наповнювачі синтетичних штукатурок; технічні показники синтетичних штукатурок різних виробників. Уміти: виконувати ручне та механізоване нанесення розчинової суміші на криволінійні поверхні; провішувати колони; виконувати високоякісну штукатурку стовпів, пілястр, аркушів постійного перерізу гладких і з канелюрами.

ШТ – 5.1.3	Виконання оштукатурювання поверхонь декоративними штукатурками	Знати: призначення традиційних декоративних мішур штукатурок; вида декоративних штукатурок; технологічний процес оштукатурювання декоративними розчиновими сумішами; способи нанесення підготовчих шарів; способи нанесення й обробка кольорової вапняної штукатурки; характерні властивості декоративних полімерцементних штукатурок; правила використання машин постійного струму. Уміти: опоряджувати поверхні декоративною штукатуркою; наносити на поверхню декоративні розчини та обробляти їх механізованими інструментами; застосувати в роботі готові декоративні штукатурки (силіконові, акрилові)
ШТ – 5.1.4	Оштукатурювання поверхонь спеціальними штукатурками, спеціальними сухими традиційними декоративними штукатурками, розчинами на основі сухих штукатурних сумішей	Знати: призначення, види спеціальних штукатурок; властивості полімерних штукатурних сумішей; вида опоряджень поверхонь розчинами на основі полімермінеральних штукатурних сумішей; технологію виконання робіт полімермінеральними штукатурками на основі розчинових сумішей різних виробників; вимоги ДБН до готовності будівель, приміщень для опорядження спеціальними штукатурками; розташування елементів складальних залізобетонних конструкцій: фундаментів, панелей стін, перегородок, плит перекриття. Уміти: визначати властивості декоративних полімерних штукатурок; виконувати оштукатурювання поверхні розчинами спеціальними (гідроізоляційними, газоізоляційними, звукоізоляційними, рентгенонепроникними тощо)
ШТ – 5.1.5	Виконання оштукатурювання фасадів	Знати: матеріали для опорядження фасадів декоративними штукатурками, маркування, їх склад, номери церезитових штукатурок, їх позначення; правила й технологію збирання обладнання за технічними схемами, що застосовується в будівельних організаціях; характерні недоліки, що виникають у процесі роботи механізмів; причини, які призводять до несправності роботи механізмів; виникнення розчинових пробок у робочих камерах механізмів розчинопроводів і форсунок; характеристику кліматичних умов, що впливають на опорядження фасадів; якість і способи виконання опоряджувальних робіт; вплив температурного режиму в приміщеннях при виконанні робіт; схеми розташування елементів складальних залізобетонних конструкцій: фундаментів, панелей стін, перегородок, плит перекриття та покриття. Уміти: виконувати високоякісну штукатурку стін; наносити на поверхню декоративні розчини механізованими інструментами; виконувати опорядження фасадів декоративною штукатуркою
ШТ – 5.2. Виконання ремонту та реставрації опорядження поверхонь		

ШТ – 5.2.1	Виконання ремонту та реставрації декоративної штукатурки	Знати: причини руйнування поверхонь декоративної штукатурки; види й ступінь руйнування поверхонь від впливу природних середовища, виробничих умов і механічних пошкоджень; вимоги до виконання ремонтних робіт декоративної штукатурки; матеріали для ремонту фасадів декоративними штукатурками; Уміти: виконувати ремонт декоративної штукатурки стінок, гладких стовбурів, пілястрів, ніш з укосами, балок і перерізу, лузг, усенків, фасадів окремими місцями; виконувати ремонт зовнішнього оштукатурювання з риштуванням
-------------------	--	---

5. *Перелік основних засобів навчання*

Кваліфікація: штукатур 5-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		П ри мі тк а
		Інд.	Груп.	
	Робоче місце штукатур	15		
	Обладнання й ручні машини			
1.	Штукатурна машина		1	
2.	Перетворювач частоти струму		1	
3.	Розчинозмішувач		1	
4.	Грохот ексцентриковий для просіювання піску		1	
5.	Компресор		1	
6.	Вапногасник		1	
	Інструмент			
7.	Електровідбивний молоток		1	
8.	Затиральна машина		1	
9.	Ручна електрична щіткова шліфувальна машина		1	
10.	Піскоструминний апарат		1	
11.	Перфоратор		1	
12.	Міксер із насадкою		2	
13.	Бучарда штукатурна		3	
14.	Зубило-скарпель		3	
15.	Інструмент для прорізування рустів на поверхнях (комплект)		5	
16.	Махова щітка		8	
17.	Щітка-макловиця		3	
18.	Ківш для опоряджувальних робіт	15		
19.	Лопатка штукатурна	15		
20.	Молоток штукатурний	15		
21.	Молоток для насікання поверхонь	15		
22.	Ніж для опоряджувальних робіт		5	
23.	Окамелок (щітка трав'яна)		5	
24.	Напівтерок великий		18	
25.	Напівтерок середній		8	

26.	Напівтерок малий		8	
27.	Напівтерок для формування галтелей		8	
28.	Правило зубчасте		8	
29.	Рейка 2200-НМ		8	
30.	Пряме правило		5	
31.	Усенкове правило		5	
32.	Лузгове правило		5	
33.	Рустовка сталев		5	
34.	Щітка цвяхова		5	
35.	Ножівка по дереву		2	
36.	Сокіл дюралевий	15		
37.	Скребачка для очищення маяків		3	
38.	Скребачка для підготовки поверхонь до оштукатурювання		2	
39.	Ручні ножиці		3	
40.	Торцеві гострозубці		3	
41.	Терка дерев'яна	15		
42.	Терка пінопластова	15		
43.	Терка поропластова		5	
44.	Терка повстяна		5	
45.	Щітка металев		5	
46.	Подряпки для створення борозен у пластичному шарі штукатурки		3	
47.	Ніж для різання картону		3	
48.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
49.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
50.	Рубанок для косих кромок		3	
51.	Шліфувальний рашпіль		3	
52.	Металевий валик з шипами		3	
53.	Зубчастий калібрувальний шпатель для нанесення клею на гіпсокартонні листи		3	
	Інструмент розміточний			
54.	Металева лінійка для набивання рустів		3	
55.	Ватерпас Т-подібний		3	
56.	Лінійка металев		3	
57.	Лінійка для оздоблення кутів гуртів		3	
58.	Метр складний металевий		2	
59.	Вимірювана рулетка у закритому корпусі		2	
60.	Розмічальний шнур-висок		5	
61.	Висок сталевий будівельний		5	
62.	Правило контрольне 2 м		8	
63.	Рейка контрольна з виском		3	

64.	Кутник дерев'яний		3	
65.	Кутник металевий		3	
66.	Ніж для різання картону		3	
67.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
68.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
69.	Рівень будівельний		3	
70.	Шнур розміточний в корпусі		3	
71.	Гнучкий водяний рівень		2	
72.	Дерев'яна лінійка для оброблення кута		3	
	Пристрої			
73.	Затискач для кріплення маяків		8	
74.	Конус стандартний		1	
75.	Малки (різні)		5	
76.	Марка інвентарна металева		25	
77.	Маяк інвентарний металевий		2	
78.	Рамка розсувна для опорядження укосів		5	
79.	Рейки маячні інвентарні (комплект)		5	
80.	Рейкоутримувачі металеві (різні)		15	
81.	Правило лузгове		3	
82.	Правило усенкове		3	
83.	Шаблон для прямолінійних гуртів		3	
84.	Шаблон-маска для опорядження укосів		1	
85.	Шаблон кутовий для опорядження укосів і усенків		3	
86.	Кутовий шаблон		3	
	Інвентар			
87.	Бак для підігріву води		2	
88.	Ящики для вапна, піску, глини, цементу		6	
89.	Драбина-стрем'янка з верхньою площадкою		4	
90.	Окуляри	15		
91.	Респіратор	15		
92.	Стелаж для пристроїв		1	
93.	Стіл-вишка двохсекційний		2	
94.	Універсальний пересувний інвентарний столик		2	
95.	Різнорисотний пересувний столик		2	
96.	Ящик дозований металевий інвентарний		2	
97.	Ящик металевий на колесах		5	
98.	Штукатурний малий ящик		5	
99.	Візок з посудиною для розчинової суміші		5	
100.	Лотки		5	
101.	Візок для транспортування гіпсокартонних листів		3	

102.	Посудина для зберігання води		2	
103.	Бляшане оцинковане відро	15		
104.	Посудина для подавання води до штукатурно-затиральних машин	2		

Професійна кваліфікація: штукатур 6-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

6-й розряд

Завдання та обов'язки. Виконує особливо складні роботи під час обштукатурювання поверхонь та ремонту штукатурки.

Повинен знати: способи та прийоми розмічання особливо складних поверхонь під штукатурку; прийоми та методи виконання художньої штукатурки.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи штукатуром 5 розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Витягування тяг постійного та змінних перерізів на криволінійних поверхнях.
2. Розплановування та оштукатурювання криволінійних стель з кесонами будь-яких обрисів.
3. Оштукатурювання стовпів, колон, пілястр і балок змінного перерізу, гладких і з капелюрами.
4. Оштукатурювання стовпів, колон, пілястр та балок постійного перерізу декоративними розчинами.
5. Розплановування та оштукатурювання багатоцентрових і стрільчастих куполів, склепінь та арок.
6. Витягування складних розеток з декількох центрів.
7. Оштукатурювання "сграфіто" за ескізами.
8. Ремонт особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Штукатур 6-го розряду

2.1. При продовженні професійної (професійно-технічної) освіти

Базова або повна загальна середня освіта.

2.2. При підвищенні професійної кваліфікації

Професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 5-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 6-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7133 Штукатур

Кваліфікація: штукатур 6-го розряду

Загальний фонд навчального часу – **312** годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин			
		Всього годин	ЗПК	ШТ–6.1	ШТ–6.2
1	Загальнопрофесійна підготовка				
2	Професійно-теоретична підготовка	56		32	24
3	Професійно-практична підготовка	239		113	126
4	Кваліфікаційна пробна робота	7			7
5	Консультації	10			
6	Державна кваліфікаційна атестація	7			7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	302		145	157

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.
3. При підвищенні кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 102 години).

**4. Типова програма з підготовки за професією Штукатур 6-го розряду
(Зміст професійних профільних компетентностей)**

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ШТ – 6.1. Виконання особливо складних штукатурних робіт		
ШТ – 6.1.1	Виконання комплексних, складних та спеціальних робіт у приміщеннях та на фасадах	Знати: загальні відомості про колони й пілястри, види й форми послідовність операцій при оштукатурюванні прямих багатограних колон, пілястр; види криволінійних архітектурних деталей, їх профілі; профілі креслення, шаблони для криволінійних гуртів, кутів; будову складних шаблонів; прийоми побудови геометричних нав'язування напрямних рейок; призначення й види фасадних штукатурок; підготовку поверхні фасаду під оштукатурювання; прийоми розпланування складних поверхонь фасаду й внутрішніх поверхонь; прийоми розмічання та прорізування рустів на оштукатурюваних поверхнях, у тому числі й на фасадах; використання матеріалів для ліплення й моделювання архітектурних деталей: для виготовлення моделей: глина, віск, пластилін, форм-гіпс, цемент, пап'є-маше; застосування мастик, арматури, матеріалів для оздоблення виробів; особливості застосування будівельного та формувального гіпсу; затвердження зразка для виконання реставрації. Уміти: виконувати витягування тяг постійного та змінних перерізів на криволінійних поверхнях; розпланувати та оштукатурювати криволінійні стелі з будь-яких обрисів;

		оштукатурювати стовпи, колони, пілястри і балки змінного гладких і з канелюрами; оштукатурювати стовпи, колони, пілястри та балки постійного декоративними розчинами; розплановувати та оштукатурювати багатоцентрові і стрілчасті куполи, склепіння та арок
ШТ – 6.2. Виконання: оштукатурювання поверхонь, ремонтних робіт художньої штукатурки		
ШТ – 6.2.1	Виконання художньої штукатурки	Знати: технологію витягування рівних, багатограних колон із канелюрами; інструменти; застосування крихти такої ж фракції в реставраційних розчинах сумішах для кам'яних штукатурок; вибір копії трафарету для відновлювальної штукатурки "сграфіто"; склад креслень будинків. Будгенплан. Креслення плану фасаду будинків. Креслення багатоцентрих і стрілчастих куполів, склепіння арок. Уміти: витягувати рівні, багатограних колони та із канелюрами; виконувати оштукатурювання "сграфіто" за ескізами
ШТ – 6.2.2	Виконання ремонту особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення	Знати: вплив ремонтних робіт на довговічність будівель; способи попередження дефектів, причини виникнення оштукатурених поверхонь; способи ремонту штукатурки; допоміжні матеріали для армування гіпсових деталей: алюмінієвий або мідний дріт, сталеві стержні круглого перерізу, пакля, тканина та інші волокнисті матеріали; спеціальні суміші для змащування форм, до складу яких входять стеарин, автол, машинне масло, гас тощо. Уміти: виконувати ремонт особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення; визначати причини руйнування внутрішніх зовнішніх поверхонь будівель; виконувати реставраційний ремонт особливо складних констру

5.Перелік основних засобів навчання

Кваліфікація: штукатур 6-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на 15 осіб		
		Інд	груп.	
	Робоче місце штукатур	15		
	Обладнання й ручні машини			
1	Штукатурна машина		1	
2	Перетворювач частоти струму		1	
3	Розчинозмішувач		1	
4	Грохот ексцентриковий для просіювання піску		1	
5	Компресор		1	
6	Вапногасник		1	
	Інструмент			
7	Електровідбивний молоток		1	
8	Затиральна машина		1	
9	Ручна електрична щіткова шліфувальна машина		1	
10	Піскоструминний апарат		1	

11	Перфоратор		1	
12.	Міксер із насадкою		2	
13	Бучарда штукатурна		3	
14	Зубило-скарпель		3	
15	Інструмент для прорізування рустів на поверхнях (комплект)		5	
16	Махова щітка		8	
17	Щітка-макловиця		3	
18	Ківш для опоряджувальних робіт	15		
19	Лопатка штукатурна	15		
20	Молоток штукатурний	15		
21	Молоток для насікання поверхонь	15		
22	Ніж для опоряджувальних робіт		5	
23	Окамелок (щітка трав'яна)		5	
24	Напівтерок великий		18	
25	Напівтерок середній		8	
26	Напівтерок малий		8	
27	Напівтерок для формування галтелей		8	
28	Правило зубчасте		8	
29	Рейка 2200-НМ		8	
30	Пряме правило		5	
31	Усенкове правило		5	
32	Лузгове правило		5	
33	Рустовка сталева		5	
34	Щітка цвяхова		5	
35	Ножівка по дереву		2	
36	Сокіл дюралевий	15		
37	Скребачка для очищення маяків		3	
38	Скребачка для підготовки поверхонь до оштукатурювання		2	
39	Ручні ножиці		3	
40	Торцеві гострозубці		3	
41	Терка дерев'яна	15		
42	Терка пінопластова	15		
43	Терка поропластова		5	
44	Терка повстяна		5	
45	Щітка металева		5	
46	Подряпки для створення борозен у пластичному шарі штукатурки		3	
47	Ніж для різання картону		3	
48	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	

49.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
50.	Рубанок для косих кромок		3	
51.	Шліфувальний рашпіль		3	
52.	Металевий валик з шипами		3	
53.	Зубчастий калібрувальний шпатель для нанесення клею на гіпсокартонні листи		3	
	Інструмент розміточний			
54.	Металева лінійка для набивання рустів		3	
55.	Ватерпас Т-подібний		3	
56.	Лінійка металева для замірювання провисів		3	
57.	Лінійка для оздоблення кутів гуртів		3	
58.	Метр складний металевий		2	
59.	Вимірювана рулетка у закритому корпусі		2	
60.	Розмічальний шнур-висок		5	
61.	Висок сталевий будівельний		5	
62.	Правило контрольне 2 м		8	
63.	Рейка контрольна з виском		3	
64.	Кутник дерев'яний		3	
65.	Кутник металевий		3	
66.	Ніж для різання картону		3	
67.	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
68.	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
69.	Рівень будівельний		3	
70.	Шнур розміточний в корпусі		3	
71.	Гнучкий водяний рівень		2	
72.	Дерев'яна лінійка для оброблення кута		3	
	Пристрої			
73.	Затискач для кріплення маяків		8	
74.	Конус стандартний		1	
75.	Малки (різні)		5	
76.	Марка інвентарна металева		25	
77.	Маяк інвентарний металевий		2	
78.	Рамка розсувна для опорядження укосів		5	
79.	Рейки маячні інвентарні (комплект)		5	
80.	Рейкоутримувачі металеві (різні)		15	
81.	Правило лугове		3	
82.	Правило усеночне		3	
83.	Шаблон для прямолінійних гуртів		3	
84.	Шаблон-маска для опорядження укосів		1	
85.	Шаблон кутовий для опорядження укосів і усенків		3	

86.	Кутовий шаблон		3	
	Інвентар			
87.	Бак для підігріву води		2	
88.	Ящики для вапна, піску, глини, цементу		6	
89.	Драбина-стрем'янка з верхньою площадкою		4	
90.	Окуляри	15		
91.	Респіратор	15		
92.	Стелаж для пристроїв		1	
93.	Стіл-вишка двохсекційний		2	
94.	Універсальний пересувний інвентарний столик		2	
95.	Різновисотний пересувний столик		2	
96.	Ящик дозований металевий інвентарний		2	
97.	Ящик металевий на колесах		5	
98.	Штукатурний малий ящик		5	
99.	Візок з посудиною для розчинової суміші		5	
100.	Лотки		5	
101.	Візок для транспортування гіпсокартонних листів		3	
102.	Посудина для зберігання води		2	
103.	Бляшане оцинковане відро	15		
104.	Посудина для подавання води до штукатурно-затиральних машин	2		

Професійна кваліфікація: штукатур 7-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

7-й розряд

Завдання та обов'язки.

Виконує особливо складні та відповідальні роботи з оштукатурювання об'єктів соціально-культурного, житлового та іншого призначення, під час ремонту будівель, споруд, пам'яток архітектури, історії та культури, у процесі відновлення архітектурних деталей, пошкоджених або втрачених елементів декору складної конфігурації. Здійснює контроль за дотриманням технології та якості виконання робіт.

Повинен знати: правила та способи виконання всіх видів штукатурних робіт; технологію та способи ремонту, відновлення різних за фактурою, текстурою та кольором матеріалів архітектурних деталей складної конфігурації, художніх елементів декоративного ліплення, що застосовуються у будівництві, як система прикрас інтер'єрів і фасадів будівель; способи опорядження поверхонь високоякісними та декоративними мінеральними, полімерцементними, синтетичними штукатурками, високодекоративними покриттями (венеціанські штукатурки); види матеріалів, що застосовуються для оштукатурювання поверхонь різної складності; правила складання та підбирання кольорової гами під час виготовлення штукатурних сумішей для відновлення пошкоджених елементів декоративного ліплення; будову та

правила застосування шаблонів для витягування всіх різновидів тяг; правила виконання робіт згідно з технологією; способи виявлення та усунення несправностей у роботі механічного, пневматичного та електричного інструменту, правила експлуатації, налагодження та поточного ремонту; правила дотримання пожежної та електробезпеки; правила і норми з охорони праці під час виконання робіт.

Кваліфікаційні вимоги. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією штукатур 6-го розряду– не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Ручне та механізоване відновлювання особливо складних рельєфів та обрисів декоративних елементів ліпнини, втрачених архітектурних елементів із застосуванням різних технологій та матеріалів.
2. Витягування тяг будь-яких перерізів на криволінійних поверхнях.
3. Розплановування, оштукатурювання та відновлювання стель складних криволінійних обрисів з кесонами, багатоцентрових, стрілчастих куполів, склепінь та арок.
4. Витягування та відновлювання пошкоджених складних розеток із декількох центрів.
5. Оштукатурювання декоративними видами матеріалів із підбиранням багатокольорової гами за технологіями опоряджання кольоровими вапняно-піщаними штукатурками для створення рисунка або різних рельєфних фактур, теразитовими штукатурками всіх фактур, що застосовуються, кам'яними штукатурками для опоряджання цоколів і фасадів будинків, які імітують облицювання природним каменем (мармуром, гранітом, туфом тощо).
6. Внутрішнє та зовнішнє опоряджання будівель декоративною штукатуркою (рідкими шпалерами), високодекоративними покриттями (античний стиль, імітація класичної венеціанської штукатурки, ефект плямистого мармуру тощо).
7. Опоряджання інтер'єрів та фасадів нетрадиційними мінеральними штукатурками з імітаційними ефектами (драпірувальні тканини, античні ефекти), із застосуванням воску тощо.
8. Улаштування рустованих поверхонь.
9. Різьблення по штукатурці для отримання декоративно-орнаментальних рисунків різної складності.
10. Нанесення розчину за шаблонами-трафаретами.
11. Опоряджання поверхонь декоративними полімерцементними штукатурками на основі сухих сумішей (рельєфна, адгезійна, на основі традиційних полімерцементних паст, синтетична на основі синтетичної смоли високої технологічності, виразності тощо).
12. Відновлювання втрачених і пошкоджених елементів стовпів, колон, пілястр, балок постійного перерізу тощо декоративними розчинами.
13. Ремонт всіх видів особливо складних штукатурок.
14. Регулювання, налагодження та поточний ремонт механічного, пневматичного та електричного інструменту.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Штукатур 7-го розряду

2.1. При підвищенні професійної кваліфікації

Професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 6-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року та кваліфікаційна атестація на виробництві з присвоєнням кваліфікації штукатур 7-го розряду.

2.2. Після закінчення навчання

Професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Штукатур 7-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: 7133 Штукатур

Кваліфікація: штукатур 7-го розряду

Загальний фонд навчального часу – **322 години**

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин			
		Всього годин	ЗПК	ШТ-7.1	ШТ-7.2
1	Загальнопрофесійна підготовка				
2	Професійно-теоретична підготовка	54		38	16
3	Професійно-практична підготовка	251		165	86
4	Кваліфікаційна пробна робота	7			
5	Консультації	10			
6	Державна кваліфікаційна атестація	7			7
7	Загальний обсяг навчального часу (без п.п.4.5)	312		203	109

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

3. При підвищенні кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 102 години).

4. Типова програма з підготовки за професією Штукатур 7-го розряду (Зміст професійних профільних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ШТ – 7.1. Виконання особливо складних штукатурних робіт		
ШТ – 7.1.1	Виконання всіх видів особливо складних	Знати: призначення й види високодекоративних штукатурок; характеристики нетрадиційних штукатурок; види й послідовність виконання робіт при обштукатурюванні високодекоративними штукатурками; вибір інструменту й пристроїв;

	штукатурних робіт	технологію оштукатурювання багатоцентрових і стрілчастих склепін та арок; методи виконання художньої штукатурки; матеріали для опорядження поверхонь високодекоративними покриттями: синтетичними полімерами, високоякісними пігментами, барвниками, спеціально підібраними домішками, водно-акриловими дисперсіями, наповнювачами, ґрунтівками тощо; національні орнаменти, що застосовуються для штукатурки „венеціанської“; виконання ліпних деталей, штукатурних, прямолінійних, криволінійних складних гуртів; архітектурні креслення; способи виявлення та усунення несправностей у роботі механічного, пневматичного та електричного інструменту, правила експлуатації, налагодження та поточного ремонту; принцип роботи, основні параметри та характеристики електричних підсилювачів; класифікацію підсилювачів та їх основні характеристики та параметри. Уміти: витягувати тяги будь-яких перерізів на криволінійних поверхнях; розплановувати, оштукатурювати та відновлювати стелі, стіни, криволінійних обрисів з кесонами, багатоцентрових, стрілчастих склепін та арок; виконувати регулювання, налагодження та поточний ремонт механічного, пневматичного та електричного інструменту
ШТ – 7.1.2	Виконання основних видів ліпних робіт	Знати: загальні відомості про ліплення й моделювання архітектурних деталей, ознайомлення з інструментами, інвентарем, пристроями для виконання ліпних робіт; технологію виготовлення моделей: м'яких із глини, пластиліну, твердих із гіпсу, металу, теракоти, дерева, каменю; плоских, криволінійних, орнаментованих; загальні відомості про виготовлення форм; підбір матеріалів для виконання венеціанських штукатурок; основні властивості венеціанських сумішей, сферу застосування; способи збереження й транспортування; визначення профілю гуртів, викреслювання профілю і виконання ескізів-шаблонів; системи вентиляції і кондиціювання будівель та виробничих приміщень, обладнання для вентиляції і кондиціювання будівель та виробничих приміщень, його типи та основні характеристики. Уміти: оштукатурювати декоративними видами матеріалів; підбиранням багатокольорової гами за технологіями опорядкування кольоровими вапняно-піщаними штукатурками для створення рельєфних або різних рельєфних фактур, теразитовими штукатурками всередині приміщень, що застосовуються, кам'яними штукатурками для опорядкування фасадів будинків, що імітують облицювання природним каменем (мармуром, гранітом, туфом тощо); виконувати внутрішнє та зовнішнє опорядкування будівель декоративною штукатуркою (рідкими шпалерами), високодекоративними покриттями (античний стиль, імітація класичної венеціанської штукатурки, плямистого мармуру тощо); опоряджувати інтер'єри та фасади нетрадиційними мінеральними штукатурками з імітаційними ефектами (драпірувальні тканини, ефекти); улаштовувати рустовані поверхні;

		виконувати різьблення по штукатурці для декоративно-орнаментальних рисунків різної складності; наносити розчин за шаблонами-трафаретами; опоряджувати декоративними полімерцементними штукатурками на основі сумішей (рельєфна, адгезійна, на основі традиційних полімерів), паст, синтетична на основі синтетичної смоли високої технологічності тощо)
ШТ – 7.2. Виконання ремонту штукатурок спеціального призначення		
ШТ – 7.2.1	Виконання ремонту особливо складних штукатурок та штукатурок спеціального призначення	Знати: причини руйнування внутрішніх і зовнішніх поверхонь споруд; види й ступінь руйнування поверхонь від впливу природних середовища, виробничих умов і механічних пошкоджень, вимоги до виконання ремонтних і реставраційних робіт, види пігментів, їх види; характеристики фарбувальної спроможності, покривності, олійності, стійкості до лугостійкості, кислотостійкості та світлостійкості пігментів; схеми розбивки фасаду будинку на камені рустами; типи орнаментів, трафаретів, „сграфіто”; системи автоматичного керування, телекерування; системи контролю виробничими процесами. Уміти: виконувати ручне та механізоване відновлювання складних рельєфів та обрисів декоративних елементів втрачених архітектурних елементів із застосуванням різних технологій та матеріалів; витягувати та відновлювати пошкоджені складні розетки із декоративними центрами, відновлювати втрачені і пошкоджені елементи стовпів, пілястр, балок постійного перерізу декоративними розчинами

5. Перелік основних засобів навчання

Кваліфікація: штукатур 7-го розряду

№ з/п	Найменування	Кількість на 15 осіб		Прим.
		інд.	груп	
	Робоче місце штукатур	15		
	Обладнання й ручні машини			
1	Штукатурна машина		1	
2	Перетворювач частоти струму		1	
3	Розчинозмішувач		1	
4	Грохот ексцентриковий для просіювання піску		1	
5	Компресор		1	
6	Вапногасник		1	
	Інструмент			
7	Електровідбивний молоток		1	
8	Затиральна машина		1	
9	Ручна електрична щіткова шліфувальна машина		1	
10	Піскоструйний апарат		1	
11	Перфоратор		1	
12.	Міксер із насадкою		2	

13	Бучарда штукатурна		3	
14	Зубило-скарпель		3	
15	Інструмент для прорізування рустів на поверхнях (комплект)		5	
16	Махова щітка		8	
17	Щітка-макловиця		3	
18	Ківш для опоряджувальних робіт	15		
19	Лопатка штукатурна	15		
20	Молоток штукатурний	15		
21	Молоток для насікання поверхонь	15		
22	Ніж для опоряджувальних робіт		5	
23	Окамелок (щітка трав'яна)		5	
24	Напівтерок великий		18	
25	Напівтерок середній		8	
26	Напівтерок малий		8	
27	Напівтерок для формування галтелей		8	
28	Правило зубчасте		8	
29	Рейка 2200-НМ		8	
30	Пряме правило		5	
31	Усенкове правило		5	
32	Лузгове правило		5	
33	Рустовка сталева		5	
34	Щітка цвяхова		5	
35	Ножівка по дереву		2	
36	Сокіл дюралевий	15		
37	Скребачка для очищення маяків		3	
38	Скребачка для підготовки поверхонь до оштукатурювання		2	
39	Ручні ножиці		3	
40	Торцеві гострозубці		3	
41	Терка дерев'яна	15		
42	Терка пінопластова	15		
43	Терка поропластова		5	
44	Терка повстяна		5	
45	Щітка металева		5	
46	Подряпки для створення борозен у пластичному шарі штукатурки		3	
47	Ніж для різання картону		3	
48	Зубчастий різак для різання гіпсокартону		3	
49	Фреза для прорізування отворів у гіпсокартонних листах		3	
50	Рубанок для косих кромek		3	
51	Шліфувальний рашпіль		3	
52	Металевий валик з шипами		3	
53	Зубчастий калібрувальний шпатель для нанесення клею на гіпсокартонні листи		3	

	Інструмент розміточний			
54	Металева лінійка для набивання рустів		3	
55	Ватерпас Т-подібний		3	
56	Лінійка металева для замірювання провисів		3	
57	Лінійка для оздоблення кутів гуртів		3	
58	Метр складний металевий		2	
59	Вимірювальна рулетка у закритому корпусі		2	
60	Розмічальний шнур-висок		5	
61	Висок сталевий будівельний		5	
62	Правило контрольне 2 м		8	
63	Рейка контрольна з виском		3	
64	Кутник дерев'яний		3	
65	Кутник металевий		3	
66	Рівень будівельний		3	
67	Шнур розміточний в корпусі		3	
68	Гнучкий водяний рівень		2	
69	Дерев'яна лінійка для оброблення кута		3	
	Пристрої			
70	Затискач для кріплення маяків		8	
71	Конус стандартний		1	
72	Малки (різні)		5	
73	Марка інвентарна металева		25	
74	Маяк інвентарний металевий		2	
75	Рамка розсувна для опорядження укосів		5	
76	Рейки маячні інвентарні (комплект)		5	
77	Рейкоутримувачі металеві (різні)		15	
78	Правило лузгове		3	
79	Правило усеночне		3	
80	Шаблон для прямолінійних гуртів		3	
81	Шаблон-маска для опорядження укосів		1	
82	Шаблон кутовий для опорядження укосів і усенків		3	
83	Кутовий шаблон		3	
	Інвентар			
84	Бак для підігріву води		2	
85	Ящики для вапна, піску, глини, цементу		6	
86.	Драбина-стрем'янка з верхньою площадкою		4	
87	Окуляри	15		
88	Респіратор	15		
89	Стелаж для пристроїв		1	
90	Стіл-вишка двохсекційний		2	

91	Універсальний пересувний інвентарний столик		2	
92	Різнорисотний пересувний столик		2	
93	Ящик дозований металевий інвентарний		2	
94	Ящик металевий на колесах		5	
95	Штукатурний малий ящик		5	
96	Візок з посудиною для розчинової суміші		5	
97	Лотки		5	
98	Візок для транспортування гіпсокартонних листів		3	
99	Посудина для зберігання води		2	
100	Бляшане оцинковане відро	15		
101	Посудина для подавання води до штукатурно-затиральних машин	2		

Зауваження та пропозиції щодо змісту державного стандарту надсилати за адресою:
03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36,
Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.
Відділ наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти.
Телефон: (044)248-91-16.